

СЛАЂАНА СПАСИЋ
Народни музеј Краљево

НАЛАЗИ НОВЦА
НА АНТИЧКОЈ НЕКРОПОЛИ ЛАНИШТЕ
КОД БАЉЕВЦА

УДК 737.1.032(37)"01/03"
УДК 904"652"(497.11)

Апситракт

На локалитету Ланиште код Баљевца истражена је римска некропола. Откривени су сијајни и скелетни гробови у којима је поред бројних прилога нађен и римски бронзани новац II, III и IV века. Откривено је 14 гробова од којих је десет поседовало и прилог у новцу. Укупно је нађено 93 комада римског бронзаног новца.

Антички локалитет Ланиште, у селу Корлаће, надомак Баљевца, откривен је случајно 1973. године у тренутку када су сељаци вадили земљу за циглу. Миле Јаснић, тада студент археологије, прикупио је следеће године материјал и предао Заводу за заштиту споменика у Краљеву.¹ Ревизиона заштитна ископавања сондажног типа на потезу Луг–Ланиште предузета су 2001.² и 2002.³ године у организацији Народног музеја у Краљеву. Откривено је 14 гробова у којима је нађено укупно 92 комада римског новца. Један примерак откривен је након девастације локалитета 2002. године.

Новац је нађен у десет гробова (1, 2, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14), и то: један комад у лобањи (7), три комада код лобање (2, 7), један комад на десном рамену (7), четири на левом рамену (11), један примерак на левом лакту (11), пет комада код десне шаке (2), шеснаест комада у десној и левој шаци на стомаку (1, 14), тринаест комада на стомаку (11, 8), један комад лево од карлице (10), четири комада на десном колену (11), седам код десне бутне кости (10, 11), двадесет и три комада на лоше очуваном скелету тако да је тачно место налаза тешко одредити (6, 12, 13), тринаест комада изнад сандука (11, 14) и један комад у културном слоју након девастације локалитета.

Каталошки је обрађено 93 комада, од којих 52 није било могуће одредити према ковницама, а 18 су у потпуности нечитки и оштећени. Од тог броја 50 примерака припада периоду владавине Константина I Великог и његових синова.

У гробу 1 нађен је новац Константина I, Констанција II, Констанса, Константинополис и Urbs Roma кован у периоду 330–346 године. Седам примерака из гроба 2 нечитко је и вероватно припада IV веку.⁴ У гробу 6 нађен је новац Константина I, Константина II, Констанција II и комеморативно ковање ковано у периоду 330–348. године. У гробу 7 нађен је новац типа Константинополис, Валенсов, кован од 330. до 367. године, и нечитко ковање IV века. Гроб 8 датован је новцем Констанса, Валентинијана I и Валенса, кованим у периоду 348–375 године, и нечитким ковањем IV века. Гроб 10 датован је налазом два нечитка примерка бронзаног новца Константина I. У гробу 11 нађен је новац Проба, Диокле-

¹ Вера Богосављевић, „Ланиште код Баљевца некропола”, *Рашка баштина* 3, Краљево 1988, 15–34.

² Археолошка ископавања на Ланишту 2001. године обављена су у организацији Народног музеја у Краљеву, а екипу су сачињавали: В. Богосављевић-Петровић, археолог, руководилац ископавања, А. Балаћ, дипл. инж. рударства и студент археологије, М. Богдановић, историчар уметности и С. Спасић, археолог.

³ Археолошку екипу Народног музеја у Краљеву 2002. године сачињавали су: В. Богосављевић-Петровић, археолог, руководилац ископавања, Т. Михаиловић, археолог, М. Богдановић, историчар уметности и С. Спасић, археолог.

⁴ Вера Богосављевић-Петровић, „Археолошка ископавања на подручју Рашке”, *Рашка* 36–37, Рашка, 2001, 207–216.

цијана, Констанција I, Константина I, Констанција II, Констанса, Константинополис и Urbs Roma ковано у периоду 278–348. године. Гроб 12 датован је новцем Марка Аурелија (147–148) и Констанција II (337–341). У гробу 13 нађен је новац Констанција II и Констанса кован у периоду 324–350. године. У гробу 14 откри- вен је новац Констанција II, Констанса и комеморативно ковање ковано у пери- оду 337–348. године, и пет нечитких комада IV века. Након девастације локали- тета нађен је један нечитак примерак рудничког новца из доба Трајанове владави- вине.

Најстарији примерци су: квадранс из периода Трајанове владавине (98–117), ас Марка Аурелија (161–180) из гроба 12 кован 147–148. године, анто- нинијани Проба (276–282),⁵ Диоклецијанови (284–305) антонинијани (ковани 293–294. године), фолиси (294–305. године) и фолис Констанција Хлора (294. го- дине) из гроба 11. Највећи број нађеног новца припада периоду владавине Кон- стантина I (осам комада), Константина II (један комад), Констанција II (дваде- сет комада), Констанса (дванаест комада), затим следе консекративна ковања (два комада), Urbs Roma (три комада) и Константинополис (четири комада). Овом периоду припада и десет примерака које је због јаког оштећења немогуће каталогшки обрадити, најчешће с реверсом GLORIA EXERCITVS. Најмлађи но- вац кован је у доба владавине Валентинијана I (један комад) и Валенса (три ко- мада).

Новац је кован у источним, централним и западним ковницама. Подела ковница извршена је према М. Васићу.⁶ Најзаступљенији су примерци кованои у централним ковницама Тесалоники (четрнаест), Сисцији (дванаест) и источном ковници Константинопољу (четири). Појединачни примерци потичу из сле- дећих ковница: Хераклеја (два), Никомедија (два), Рома (два), Антиохија (два), Тицинум (два), Кизик (један), Александрија (један) и Лион (један).

Од деведесеттри каталогшки обрађена примерка за двадесетосам комада ни- је било могуће утврдити ковничку атрибуцију.

Најчешће легенде на овом новцу су: GLORIA EXERCITVS са једним (дваде- сетједан) и два стандарда (осам), VICTORIAE DD AVGG Q NN (шест), FEL TEMP REPARATIO (пет), VOT / XX / MVLT / XXX (три), GLORIA ROMANORVM (три), GENIO POPVLI ROMANI (три). Остале легенде присутне су на једном или два примерка новца: SOLI INVICTO COMITI (један), VIRTVS PROBI AVG (два), MARTI PACIF (један), CONCORDIA MILITVM (један), SECVRITAS REI PVBLI- CAE (два) ...

Један примерак рударског новца, с натписом DARDANICI, нађен је након „дивљег копања”. Nummi metallorum настали су на основу поједињих група ано- нимних квадранса у доба Трајанове владавине. Облик реверсног натписа, DAR- DANICI, указује да се ради о типу новца намењеног области са више рудничких региона, а Дарданија спада у ред рудничких територија (Норик, Панонија, Дал- мација). За потребе рудника кован је ситан бакарни новац у једном центру, Ри- му, из којег је транспортован корисницима. Постоје индиције да су Хадријан и Трајан донели више мера да се управа царским доменима и рудницима уједначи и централизује. Наш налаз припада серији рудничког новца кованог у доба Њи- хове владавине и представе на овом новцу су одраз таквог програма.⁷ Представе са реверса, у овом случају DARDANICI односно Terra Mater–персонификације рудоносног земљишта, осветљавају политичко и привредно јединство провин- цијских рудоносних подручја са Римом.⁸ Дарданија је представљала доменски комплекс подељен на више региона. Metalla Dardaniae може се груписати у сле- деће регионе: ибарски, јањевски, кумановски, ремесијански, равански и можда

⁵ Вера Богосављевић-Петровић, „Структура античког станов- ништва у долини Ибра”, у: *Рад Драгослава Срејовића на истраживању античке археологије*, Крагујевац, 2003, 191–209.

⁶ Miloje Vasić, *Nalazi rimskog bron- zanog novca IV i V veka iz muni- cipijuma Horreum Margi*, Beograd 1990, 64.

⁷ Светозар Душанић, „Орга- низација римског рударства у Норику, Панонији, Далмацији и Горњој Мезии” *Историјски ћгласник*, 1-2, Београд 1980, 13.

⁸ Исто, 12.

⁹ Исто, 28.

кратовски регион. Ланиште се налази на територији ибарског региона чије се средиште налазило у Сочаници односно седиште coloni argentariarum и рудничке управе.⁹

Најбројнији је новац с реверсом GLORIA EXERCITVS, кован у централним и источним ковницама у доба владавине Константина I Великог и његових синова, нарочито Констанција II. Након смрти Константина I Великог у источним ковницама кује се консекрациони новац који је на овој некрополи присутан у виду два примерка. Један тип је с натписом на аверсу DV CONSTANTINVS PT AVGG, на реверсу VN – MR. Други тип има исти аверс, а на реверсу је само представа Константина I Великог у квадриги, а изнад њега је Божја рука. Између 341. и 346. године није кован бронзани новац тако да се западни тип VICTORIAE DD AVGG Q NN, кован у централним ковницама Сисцији и Тесалоники, као и источни VOT XX / MVLT XXX и VN - MR (*Veneranda memoria*), могу датовати на крај 346. и почетак 347. године.¹⁰ Новац типа FEL TEMP REPARATIO уведен је у оптицај после новчане реформе 348. године. У периоду од 364. до 378. године доминира реверсни натпис GLORIA ROMANORVM, који се јавља од 364. године. И у овом случају новац је кован у централним ковницама (Сисција и Тесалоника).

На основу изложеног нумизматичког материјала може се закључити да је на античкој некрополи Ланиште код Баљевца становништво сахрањивано у периоду од II до краја IV века.

¹⁰ J. P. C. Kent, *Roman Imperial Coinage*, vol. VIII, London 1981, 33–34, 50.

КАТАЛОГ НОВЦА

Новац је опредељен према:

Cohen	Description historique des monnaies frappées sous l'empire Romain, communément appelées Medailles impériales: H. Cohen, Vol. II, Paris 1880–1892,
LRBC I	Late Roman Bronze Coinage: P. V. Hill, J. P. C. Kent, Part I, London 1965,
LRBC II	Late Roman Bronze Coinage: R. A. C. Kent, Part II, London 1965,
RIC	Roman Imperial Coinage, с односним бројевима томова.

Знаком „/” одвојена су слова у пољу лево и десно, а ако постоје слова једно изнад другог, прво слово је горње; друго доње, знаком „//” издвојен је одсечак.

ГРОБ 1

1. Константин I Велики (307–337) – AE 3; 16 мм; 2,50 г. Инв. бр. 2709. LRBC I, 1010, 330–335. Ковница Константинополь.
Ав. CONSTANTI–NVS ŠPF AVGČ. Биста цара надесно, на глави дијадема, попрсје под оклопом и плаштом.
Рв. ŠGLOR–IAČ EXERŠČ–ITVS. Два војника стоје, између њих два стандарда.
ŠCČOŠNSAČ
2. Константин I Велики (307–337) – AE 3/4; 16 мм; 1,20 г. Инв. бр. 2710. LRBC I, 845, 335–337. Ковница Тесалоника.
Ав. ŠCONSTANTI–NVS PFČ AŠVGČ. Биста цара надесно, на глави дијадема, попрсје под оклопом и плаштом.
Рв. GLOR–IA EXERC–ITVS. Два војника стоје, између њих два стандарда. ŠSČMTSSAČ
3. URBS ROMA – AE 3/4; 17 мм; 1,70 г. Инв. бр. 2704. LRBC I, 838/852, 330–335. Ковница Тесалоника.
Ав. VRBS–ROMŠAČ. Биста персонификације града, са кацигом на глави улево, попрсје под оклопом.
Рв. Вучица налево, доји близанце, изнад две звезде.
ŠSMČŠTSC
4. URBS ROMA – AE 3/4; 16 мм, 1,50 г. Инв. бр. 2711. 330–341.
Ав. ŠVRBS–ROMAČ. Биста персонификације града, са кацигом на глави улево, попрсје под оклопом.
Рв. Вучица налево, доји близанце, изнад две звезде.
Одсечак је оштећени и не чита се ознака ковнице.
5. КОНСТАНТИНОПОЛИС – AE 3/4; 16 мм; 1,00 г. Инв. бр. 2706. LRBC I, 839/853, 330–335. Ковница Тесалоника.
Ав. ŠCONČSŠTANT–INOPOLIS. Биста персонификације града, са кацигом на глави улево, попрсје под оклопом.
Рв. Викторија стоји на прови окренута улево, левом руком придржава штит.
ŠSČMŠTSC
6. КОНСТАНТИНОПОЛИС – AE 3/4; 17мм; 0,90.
Инв. бр. 2712. 330–341. Ковница Константинополь (?).
Ав. CŠONSTANT–INOPOLISČ. Биста персонификације града, са кацигом на глави улево, попрсје под оклопом.
Рв. Викторија стоји на прови окренута улево, левом руком придржава штит.
Одсечак је оштећен не чита се ознака ковнице.
7. Констанције II (337–361) – AE 4; 15 мм; 1,10 г. Инв. бр. 2708. LRBC I, 1381, 337–341. Ковница Тесалоника
Ав. CONSTAN–TIVS AVG. Глава цара са дијадемом надесно.
Рв. GLOR–ŠIA EĆXEŠR–CIĆTVS. Два војника стоје, имеђу њих стандард.
SMANŠAČ
8. Констанс (337–350) – AE 4; 16 мм; 1,40 г. Инв. бр. 2707. LRBC I, 750, 337–341. Ковница Сисција.
Ав. CONSTAN–ŠSČ PF AVG. Биста цара надесно, на глави дијадема, попрсје под оклопом и плаштом.

- Рв. GLOR-ŠIA EXER-CITVSC. Два војника стоје, између њих стандард. DSIS
 9. Констанс (337–350) – AE 4; 16 mm; 1,30 g. Инв. бр. 2703. LRBC I, 698, 341–346.
 Ав. CONSTANŠSC – P ŠF AČVG. Биста цара надесно, на глави дијадема, попрсје под оклопом и плаштом.
 Ав. ŠVICTĆ ORIAE DD ŠAVGG Q NN. Две Викторије стоје окренуте једна ка другој, држе по венчић. Одсечак је оштећен и не чита се ознака ковнице.
10. Констанс (337–350) – AE 4; 16 mm; 1,30 g. Инв. бр. 2713. LRBC I, 698, 341–346.
 Ав. CONSTANS PF AVG. Биста цара надесно, на глави дијадема, пропрсје под оклопом и плаштом.
 Рв. VICTORIAE DD AVGG Q NN. Две Викторије стоје окренуте једнака другој, држе по венчић. Одсечак је оштећен и не чита се ознака ковнице.
11. Констанс (337–350) – AE 4; 16 mm, 1,30 g. Инв. бр. 2705. LRBC I, 769, 337–341.
 Ковница Сисција.
 Ав. ŠCONSTAN-S PF AVGĆ. Биста цара надесно, на глави дијадема, попрсје под оклопом и плаштом.
 Рв. ŠGLĆOR-IA EXŠERCC-ITVS. Два војника стоје, између њих стандард. DSIS
12. К ... – AE; 16 mm, 1,60 g. Инв. бр. 2714. 330–335.
 Ав. ŠIĆ. Глава цара надесно.
 Рв. GLOR-IA EXERC-ITVS. Два војника стоје, између њих два стандарда.
 Одсечак је оштећен и не чита се ознака ковнице.

ГРОБ 2

1. К ... – AE 4; 17 mm; 2,00 g. Инв. бр. 2718. 351–361.
 Ав. Нечитак. Биста цара надесно.
 Рв. FEL TEMP ŠREPARATIOĆ. Император на коњу, копљем пробада непријатеља који с палим коњем лежи на земљи. Ковница се не чита.
2. Констанције II или Констанс (?) – AE; 15 mm; 1,00 g. Инв. бр. 2717.
 Ав. DN COŠ. Глава цара надесно.
 Рв. Нечитак. Нејасна фигура у стојећем ставу. Ковница се не чита.
6. Рим, новац једног од владара друге половине IV века, AE; 14 mm; 0,60 g.
 Инв. бр. 2717.
7. Рим, новац једног од владара друге половине IV века, AE; 12 mm; 0,90 g.
 Инв. бр. 2715.
8. Рим, новац једног од владара друге половине IV века, AE; 12 mm; 0,90 g.
 Инв. бр. 2716.
9. Рим, новац једног од владара друге половине IV века, AE; 14 mm; 1,20 g.
 Инв. бр. 2719.
10. Рим, новац једног од владара друге половине IV века, AE; 11 mm; 0,50 g.
 Инв. бр. 2720.
11. Рим, новац једног од владара друге половине IV века, AE; 14 mm; 0,60 g.
 Инв. бр. 2721.

ГРОБ 6

1. Константин I Велики (307–337) – AE 3; 18,5 mm; 1,90 g. Инв. бр. 2726. LRBC I, 1116, 330–335. Ковница Никомедија.
 Ав. ŠDN CONSTANT-INI MAX AŠVGĆ. Биста цара надесно, на глави дијадема, попрсје под оклопом и плаштом.
 Рв. GLOR-IA EXER-CĆIŠTVSC. Два војника стоје, између њих два стандарда.
 SMNG
2. Константин II (337–340) – AE 3/4; 17 mm; 2,10 g. Инв. бр. 2731. LRBC I, 836,

330–335. Ковница Тесалоника.

Ав. CONSTANTIVS IVN NOB C. Биста надесно, на глави дијадема, попрсје под оклопом и плаштом.

Рв. GLOR-IA EXER-CITVS. Два војника стоје, између њих два стандарда.

SMTSB

3. Консекративни новац Константина I из времена Констанција II и Констанса –

AE 4; 15 mm; 1,00 g. Инв. бр. 2729. LRBC I, 1473, 346–48. Ковница Александрија

Ав. ŠDN CONSTANTIĆ-NVS P T AVG. Попрсје цара надесно, глава прекривена велом.

Рв. BH – MP. Цар прекривен велом стоји окренут надесно.

SMALŠBČ

4. Констанције II (337–340) – AE 3/4; 16 mm; 1,30 g. Инв. бр. 2727. RIC VII, 263, 337. Ковница Сисција.

Ав. FL IVL CONSTANTIĆIVS NČOB C. Биста надесно, на глави ловоров венац, попрсје под оклопом и плаштом.

Рв. GLOR-IA EXERC-ITVS. Два војника стоје, између њих стандард. Š ČSISŠ Č

5. Констанције II (337–361) – AE 4; 16 mm; 1,10 g. Инв. бр. 2728. LRBC I, 862–4,

341–346. Ковница Тесалоника.

Ав. ŠCONSTANTIĆ-IVS ŠPF AVGČ. Биста цара надесно, на глави дијадема, попрсје под оклопом и пла

штотом.

Рв. ŠVICTORIAE DDČ AVGG Q ŠNNČ. Две Викторије стоје окренуте једна ка другој, држе по венчићу.

ŠSČMTSŠAČ

6. Констанс (337–350) – AE 4; 16 mm; 0,90 g. Инв. бр. 2730. LRBC I, 860, 346–348. Ковница Тесалоника.

Ав. CŠONSTANČ-S PF ŠAVGČ. Биста цара надесно, на глави ловоров венац, попрсје под оклопом и плаштом.

Рв. VICTORIAE ŠDD AVGG Q NNČ. Две Викторије стоје окренуте једна ка другој и држе по венчићу.

SMŠTČSSAČ

7. Констанс (337–350) – AE 4; 19 mm; 1,50 g. Инв. бр. 2725. 335–341.

Ав. COŠNSTANS PFC AVG. Биста цара надесно.

Рв. GLOR-ŠIA EXERC-ITVSC. Два војника стоје, између њих стандард.

Одсечак је оштећен и не чита се ознака ковнице.

ГРОБ 7

1. КОНСТАНТИНОПОЛИС – AE 3/4, 16 mm; 1,20 g. Инв. бр. 2733. 330–341. Ковница Константинопоља.

Ав. CONSTANT-INČOPOLIS. Биста персонификације града, са каџигом на глави улево, попрсје под оклопом.

Рв. Викторија стоји на први окренута улево, левом руком придржава штит. ŠCOČNS

2. Валенс (364–378) – AE 3, 18 mm; 1,70 g.

Инв. бр. 2734. LRBC II, 1706, 364–367. Ковница Тесалоника.

Ав. DN VALEN-S ŠPF AVGČ. Биста цара надесно, на глави дијадема, попрсје под плаштом.

Рв. ŠSECVRITASČ – REI PVBLICAE. Викторија у ходу надесно, носи венац.

TESSAČ

Рим, новац једног од владара друге половине IV века – AE, 14 mm; 1,30 g.

Инв. бр. 2732.

ГРОБ 8

1. Констанс (337–350) – AE centenionalis; 16 mm; 0,90 g. Инв. бр. 2739. 348–350.

Ав. ŠDN CONSTA-NS P F AVG.Č. Биста цара надесно.

Рв. ŠFEL TEMP REPARATIOČ. Император на коњу, копљем пробада непријатеља који с палим коњем лежи на земљи.

Одсечак је оштећен и не чита се ознака ковнице.

2. Валенс (364–378) – AE 3; 18 mm; 2,90 g. Инв. бр. 2741. LRBC II, 1703. 364–367. Ковница Тесалоника.

Ав. DN VALEN-S PF AVG. Биста цара надесно, на глави дијадема, попрсје под плаштом.

Рв. RESTITV-TOR REI P. Цар стоји окренут десно, држи лабарум и Викторију на глобу.

TESA

3. Валенс (364–378) – AE 3; 16 mm; 1,80 g. Инв. бр. 2738. 364–375.
 Ав. ŠDN VALEN-S PF AVG. Биста цара надесно, на глави дијадема, попрсје под плаштом.
 Рв. GLORIA RO-MANORVM. Цар у ходу надесно, за собом вуче заробљеника,
 у левој руци носи заставу са уписаним христограмом. Ковница се не чита.
4. Валентинијан I (364–375) – AE 3; 17,5 mm; 1,90 g. Инв. бр. 2740. RIC IX, 146, 364–375. Ковница Сисција.
 Ав. DN VALENTINI-ANVS PF AVG. Глава цара надесно, на глави дијадема.
 Рв. ŠSECVRITASČ – REI PŠVBLICAČE. Викторија у ходу налево, у десној руци држи венац, а у левој пада мину гранчицу.
 Š-Č?SISC
5. Рим, новац једног од владара из друге половине IV века – AE; 16 mm; 1,50 g.
 Инв. бр. 2735.
6. Рим, новац једног од владара из друге половине IV века – AE; 14,5 mm; 1,50 g.
 Инв. бр. 2736.
7. Рим, новац једног од владара из друге половине IV века – AE; 15 mm; 0,90 g.
 Инв. бр. 2737.

ГРОБ 10

1. Константин I Велики (307–337) – фолис; 21,5 mm; 2,70 g. Инв. бр. 2742. RIC VII, 1, 313. Ковница Тицинум (?).
 Ав. IMP CONSTANTINVS PF AVG. Биста цара надесно, на глави дијадема, попрсје под оклопом и плаштом.
 Рв. SOLI INVII-CTO COMITI. Сол са уздигнутом десном руком стоји и у левој држи глоб.
 ŠP/SČ//ŠP/TČ(?)
2. Константин I Велики (307–337) (?) – AE 3; 19,5; 3,00.
 Инв. бр. 2743. Ковница Тесалоника.
 Ав. ŠIMP CONSTANTINVSC PF AVG. Биста цара надесно.
 Рв. ŠGENIO POP-VLI ROMANI. Геније стоји, држи патеру и рог изобиља.
 ŠTHSČ (?)

ГРОБ 11

1. Проб (276–282) – антонинијан, 23x21 mm; 3,60 g. Инв. бр. 2767. RIC V/2, 509, 281. Ковница Тицинум.
 Ав. VIRTVS PROBI AVG. Попрсје у оклопу, надесно. На глави шлем и зракаста круна, држи копље на десном рамену и штит.
 Рв. MART-I P-ACIF. Марс у покрету налево, у десној подигнутој руци држи маслинову гранчицу, а у левој копље и штит на левом рамену.
 I//QXXI
2. Проб (276–282) – антонинијан; 23,5x22 mm; 2,80 g. Инв. бр. 2768. RIC V/2, 810, 278. Ковница Сисак.
 Ав. IMP C M AVR PROBVS PF AVG. Попрсје у оклопу, надесно. На глави шлем и зракаста круна, држи копље на десном рамену и штит на левом.
 Рв. ŠVIRČTV-S PR-OBI ŠAČVŠGČ. Виртус надесно, држи копље и трофеј. Одсечак је оштећен и не чита се ознака ковнице.
3. Проб (276–282) – антонинијан; 23x21 mm; 3,00 g. Инв. бр. 2769. RIC V/2, 816, 280. Ковница Сисак.
 Ав. IMP C M AVR PROBVS AVŠGČ. Попрсје у оклопу, надесно. На глави шлем и зракаста круна, држи копље на десном рамену и штит на левом.
 Рв. VIRTVS – PR-OBI AVG. Виртус надесно, држи копље и трофеј.
 Одсечак је оштећен и не чита се ознака ковнице.
4. Диоклецијан (284–305) – антонинијан; 21 mm; 3,00 g. Инв. бр. 2772. RIC V/1, 256–258, 293–294. Ковница Сисција.
 Ав. IMP C C VAL DIOŠČLETIANVS PF AŠVGČ. Биста цара надесно, на глави зракаста круна.
 Рв. ŠC CONCORDIA MILI-TVM. Император стоји, надесно, држи паразониум, прима Викториолу

од Јупитера који стоји налево, држи скиптар.
B//Š·XČXXI.

5. Диоклецијан (284–305) – антонинијан; 23x20,5 mm; 2,80 g. Инв. бр. 2771. RIC, V/2, 161. Ковница Рома.
Ав. IMP DIOCLETIANVS AVG. Биста цара надесно, на глави зракаста круна.
Рв. IOVI CO–NSER–VAT AVGG. Јупитер стоји ослоњен на скиптар, налево. XXX
6. Диоклецијан (284–305) – фолис; 26,5 mm; 7,70 g. Инв. бр. 2770. RIC VI, 115, 294–305. Ковница Сисција.
Ав. IMŠP DIČOCLETIANVS PF AVG. Глава овенчана ловоровим венцем, надесно.
Рв. GEŠNIO POPČ–VLI ROMANI. Геније стоји, држи патеру и рог изобиља.
ŠI/A//XXIČSIS
7. Констанције I (293–306) – фолис; 28 mm; 8,00 g. Инв. бр. 2773. 294. Ковница Рома (?).
Ав. FL VAL CONSTANTIVS NOB CAES. Глава овенчана ловоровим венцем, надесно.
Рв. ŠGENIČO ŠPČOPV–L–I ROMANI. Геније стоји, држи петеру и рог изобиља. Š Š Č
8. Константин I Велики (307–337) – AE 3; 18 mm; 1,60 g. Инв. бр. 2764. RIC 111, 330–333. Ковница Хераклеја.
Ав. CONSTANT–INVS AVG. Биста цара надесно, на глави дијадема, попрсје под оклопом и плаштом.
Рв. ŠGLORI–A EXER–CITVSČ. Два војника стоје, између њих два стандарда.
SMHB
9. Константин I Велики (307–337) – AE 3/4; 17 mm; 2,10 g. Инв. бр. 2758. 330–335. Ав. ŠCONSTANTI–NVS PFČ AVG. Биста цара надесно, на глави дијадема, попрсје под оклопом и плаштом.
Рв. GLORIA – EXERC–ITVS. Два војника стоје, између њих два стандарда.
Š ČNA
10. Константин I Велики – AE 3; 18 mm; 1,9 g. Инв. бр. 2765. Ковница Лутгунум.
Ав. CONSTANTINVS PF AVG. Биста цара надесно, на глави ловоров венац, попрсје под плаштом.
Рв. BEATA TRANQVILLITAS, жртвеник са натписом – VO / TIS / XX – изнад глоб и три звездице.
Š /PČ//PLG
11. URBS ROMA – AE 3; 15 mm; 1,60 g.
Инв. бр. 2756. 330–341. Ковница Сисција (?).
Ав. VRBS ROMA. Биста персонификације града, са каџигом на глави улево, попрсје под оклопом.
Рв. Вучица налево, доји близанце, изнад две звезде.
·ГСŠI Č
12. КОНСТАНТИНОПОЛИС – AE 4; 19,5; 1,70. Инв. бр. 2751. LRBC I, 839/853, 330–335. Ковница Тесалоника.
Ав. CONSTAN–TINOŠPČOLIS. Биста персонификације града са каџигом на глави улево, попрсје под оклопом.
Рв. Викторија стоји на први окренута улево, левом руком придржава штит.
Š·SMTS ·Č
13. Констанције II (337–361) – AE 3/4; 17 mm; 1,20 g. Инв. бр. 2748. 330–335.
Ав. FL IVL CONSTANTIVS NOB C. Попрсје надесно, на глави ловоров венац.
Рв. GLORI–A EXER–CITVS. Два војника стоје, између њих стандард.
SMŠ Č
14. Констанције II (337–361) – AE 3/4; 16 mm; 1,20 g. Инв. бр. 2754. 330–335.
Ав. ŠFL IVL CONSTANTIVS NOB CC. Попрсје надесно, на глави ловоров венац.
Рв. ŠGLOR–IA EXERC–ITVS. Два војника стоје, између њих стандард.
Ковница се не чита.
15. Констанције II (337–361) – AE 3/4; 16 mm; 1,20 g. Инв. бр. 2759. 330–335.
Ав. FL IVL CONSTANTIVS NOB C. Попрсје надесно, на глави ловоров венац.
Ав. GLOR–IA EXERC–ITVS. Два војника стоје, између њих стандард.
Ковница се не чита.
16. Констанције II (337–361) – AE 4; 18 mm; 2,10 g. Инв. бр. 2753. LRBC I, 1043. 335–337. Ковница Константинополь.
Ав. ŠCONSTAN–TIVS PF AVGČ. Биста цара надесно.

Рв. GLOR-IA EŠXERCĆ-ITVS. Два војника стоје, између њих стандард.
CONSSGC

17. Констанције II (337–361) – AE 4; 15 mm; 1,50 g. Инв. бр. 2757. LRBC I, 859, 341–346. Ковница Теса лоника.
Ав. CONSTANT-ŠIVS PF AVGĆ. Биста цара надесно, на глави дијадема.
Рв. VICTORIAE DD AVGG Q NN. Две Викторије стоје окренуте једна ка другој, држе по венчић.
·//SMTS Ć
18. Констанције II (337–361) – AE 4; 14 mm; 0,90 g. Инв. бр. 2744. 335–337. Ковница Тесалоника.
Ав. DN CONSTANT-IVS PF AVG. Глава овенчана ловоровим венцем, надесно.
Рв. ŠGL?OŠR-IA EXER-CITVSC. Два војника стоје, између њих стандард.
SMTS Ć
19. Констанције II (337–361) – AE 4; 16 mm; 1,30 g. Инв. бр. 2747. 335–337.
Ав. ŠCONSTANTIVS PF AVG. Глава надесно.
Рв. ŠGLOR-IA EXERC-CITVS. Два војника стоје, између њих стандард.
Ковница се не чита.
20. Констанције II (337–361) – AE 4; 18 mm; 1,90 g. Инв. бр. 2752. 335–337.
Ав. DN COŠNSTANTIVS PF AVG. Попрсје надесно.
Рв. ŠGLOR-IA EXERC-ITVS. Два војника стоје, између њих стандард.
SMŠ Ć
21. Констанције II (337–361) – AE 4; 13,9 mm; 1,10 g. Инв. бр. 2766. 335–337.
Ав. CONSTANTIVS ŠAVGĆ. Биста цара надесно, на глави дијадема.
Рв. ŠGLOR-IA EXERC-ITVS. Два војника стоје, између њих стандард.
Ковница се не чита.
22. Констанс (337–350) – AE 4; 18 mm; 1,10 g. Инв. бр. 2750. 346–348.
Ав. CONSSTCANS – PF AVG. Биста цара надесно, на глави дијадема.
Рв. VICTORIAE DD ŠAVGG Q NN. Две Викторије стоје окренуте једна ка другој, држе по венчић. SŠ Ć
23. Констанс (337–350) – AE 4; 16 mm; 1,10 g. Инв. бр. 2760. 335–337.
Ав. CONSTAN-S PF AVG. Биста цара надесно, на глави дијадема.
Рв. GLOR-IA EXERC-ITVS. Два војника стоје, између њих стандард.
Ковница се не чита.
24. Кон ... – AE; 14,5 mm; 1,40 g. Инв. бр. 2762.
Ав. DN CONSTANŠ Ć. Глава са дијадемом надесно.
Рв. ŠGLOR-IAČ EXER-ŠCITVS. Два војника стоје, између њих стандард.
Ковница се не чита.
25. К ... – AE; 18 mm; 2,10 g. Инв. бр. 2746. Ковница Сисција.
Ав. ? Ć NOB C. Попрсје надесно, на глави дијадема.
Рв. GLOR-IA EXERC-ITVS. Два војника стоје, између њих два стандарда.
?SIS
26. К ... – AE; 17 mm; 1,60 g. Инв. бр. 2745.
Ав. Нечитак. Попрсје надесно.
Рв. ŠGLČOR-ŠIA EXERC-ITVS. Два војника стоје, између њих два стандарда.
Ковница се не чита.
27. К ... – AE; 15,1 mm; 2,00 g. Инв. бр. 2755.
Ав. Нечитак. Попрсје надесно.
Рв. GLOR-IA EXER-CITVS. Два војника стоје, између њих стандард.
Ковница се не чита.
28. К ... – AE; 16,5 mm; 1,60 g. Инв. бр. 2761.
Ковница Тесалоника.
Ав. Нечитак. Попрсје надесно.
Рв. ŠGLOR-IA EXERC-CITVS. Два војника стоје, између њих стандард.
Š-TES.Ć

29. К ... – AE; 16 mm; 1,30 g. Инв. бр. 2763.
 Ав. Нечитак. Попрсје надесно.
 Рв. ŠGLORĆ–IA EXSER–CITVSC. Два војника стоје, између њих стандард.
 Ковница се не чита.
30. К ... – AE, 16 mm; 1,20 g. Инв. бр. 2749.
 Ав. Нечитак. Попрсје надесно, на глави дијадема.
 Рв. ŠGLOR–IA EXERC–ITVS.Č Два војника стоје, између њих стандард.
 Ковница се не чита.

ГРОБ 12

1. Марко Аурелије (161–180) – ac; 27x26 mm; 10,00 g. Инв. бр. 2774. RIC 1271a, 147–148. Ковница Рома.
 Ав. AVRELIVS CAE–SAR AVG PII F. Глава надесно.
 Рв. HO – NOS / T–R POT II – COS – II S C. Хонос стоји надесно, држи скрипта и рог изобиља.
2. Констанције II (337–361) – AE 4; 16 mm; 1,70 g. Инв. бр. 2775. LRBC I, 1379–1381, Ковница Антиохија.
 Ав. CONSTANĆ–TIVS AVG. Биста цара надесно, на глави дијадема.
 Рв. ŠGLORĆ–IA EXERC–ŠITVSC. Два војника стоје, између њих стандард.
 ŠSMĆANŠCC

ГРОБ 13

1. Констанције II (337–361) – AE 3; 21x18 mm; 4,80 g. Инв. бр. 2779. 324–337.
 Ав. FL IVL ŠCONSTAN–TIVS NŠOB CĆ. Попрсје надесно.
 Рв. ŠGLORIA RO–ČMŠANORVMĆ. Цар стоји, у левој руци држи лабарум, лево заробљеник на коленима. Одсекак је оштећен и не чита се ознака ковнице.
2. Констанције II (337–361) – AE 3; 17 mm; 3,00 g. Инв. бр. 2776. LRBC II, 1641, 346–350. Ковница Тесалоника.
 Ав. DN COŠNSTANĆ–TIVS PŠFC AVG. Попрсје надесно, на глави зракаста круна.
 Рв. ŠFEL TEMP REPARATIO.Č Цар у ходу налево, држи Викторију на глобу и стандард са христографом, гази заробљеника који седи.
 TESA
3. Констанције II (337–361) – AE 3; 20 mm; 2,90 g. Инв. бр. 2778. 351–354.
 Ав. ŠDN CONĆSTAN–ŠTIVS PF AVGĆ. Попрсје надесно, на глави дијадема.
 Рв. ŠFEL TEMP REĆPARATIO. Император на коњу копљем пробада непријатеља који с палим коњем лежи на земљи. Ковница се не чита.
4. Констанције II (337–361) – AE 1/2 centenionalis; 18,5 mm; 2,00 g. Инв. бр. 2781. Ковница Сисција (?).
 Ав. CONSTANTIVS PF AVG. Попрсје надесно.
 Рв. FEL TEMP REPARATIO. Феникс на глобу.
 ŠQSISĆ (?)
5. Констанције II (337–361) – centenionalis; 17 mm; 1,00 g. Инв. бр. 2786.
 Ав. ŠDNĆ CONSTAN–TIVS PF AVG. Попрсје надесно, на глави дијадема.
 Рв. ŠGLORIA RO–MANORVM.Č Император копљем пробада непријатеља у клечећем положају.
 Ковница се не чита.
6. Констанс (337–350) – центенионалис; 19 mm; 4,00 g. Инв. бр. 2777.
 Ав. ŠDNĆ CONŠTANS .Č Попрсје надесно.
 Рв. Нечитак. Нејасна представа. Ковница се не чита.
7. Констанс (337–350) – AE 4; 20x18,5 mm; 3,00 g. Инв. бр. 2788.
 Ав. Нечитак. Попрсје надесно.
 Рв. Нечитак. Нејасна фигура у стоећем ставу.
 Одсекак је оштећен и не чита се ознака ковнице.
8. К ... – AE 4; 16 mm; 1,90 g. Инв. бр. 2785.
 Ав. DN CONSTŠ AVG.Č Попрсје надесно.
 Рв. Нечитак. Нејасна представа.

Одсечак је оштећен и не чита се ознака ковнице.

9. К ... – AE 4; 20x18; 3,80. Иnv. бр. 2780.

Ав. Нечитак. Попрсје надесно.

Pв. Š ĆSTŠ Ć. Нејасна представа.
Š ĆSS Ć

10. Рим, новац једног од владара из друге половине IV века – AE; 18 мм; 3,10 г.
Иnv. бр. 1782.

11. Рим, новац једног од владара из друге половине IV века – AE; 16 мм; 2,90 г.
Иnv. бр. 2783.

12. Рим, новац једног од владара из друге половине IV века – AE; 15 мм; 1,40 г.
Иnv. бр. 2784.

13. Рим, новац једног од владара из друге половине IV века – AE; 15,5 мм; 1,90 г.
Иnv. бр. 2787.

ГРОБ 14

1. Консекративни новац Константина I из времена Констанција II и Констанса – AE 4; 16x13 мм;
0,70 г. Иnv. бр. 2790. 337–341. Ковница Константинополь.

Ав. DV CONSTANTINVS P F AVGG. Попрсје цара надесно, глава прекривена велом.

Рв. Константин у квадриги галопира надесно, изнад је рука Божја.
COŠNSĆ

2. Констанције II (337–361) – AE 4; 15 мм; 1,70 г. Иnv. бр. 2791. RIC VIII, none, 347–348. Ковница Ни
комедија.

Ав. DN CONSTA-ŠNTIVS PF AVGĆ. Попрсје цара надесно.

Рв. VOT/XX/MVLT/XXX. У четири реда, у затвореном ловоровом венцу.
SMNŠAĆ

3. Констанције II (337–361) – AE 4; 13 мм; 0,60 г. Иnv. бр. 2789. 346–348.

Ав. ŠDN CONSTANĆ-TIVS AVG. Глава цара са дијадемом надесно.

Рв. ŠVOT/XX/MVLT/XXX.Č У четири реда, у затвореном ловоровом венцу.
Одсечак је оштећен и не чита се ознака ковнице.

4. Констанс (337–350) – AE 4; 15x13 мм; 0,90 г. Иnv. бр. 2793. RIC VIII, 51,
347–348. Ковница Кизик.

Ав. ŠDN CONSTA-NS PF AVG.Č Попрсје цара надесно.

Рв. VOT/XŠXĆ/MVLT/XXX. У четири реда, у затвореном ловоровом венцу.
SMKŠSĆ

5. Рим, новац једног од владара из друге половине IV века – AE; 14 мм; 1,10 г.
Иnv. бр. 2792.

Ав. Нечитак. Глава цара надесно.

Рв. Нечитак. Нејасна фигура у стојећем ставу.
Одсечак је оштећен и не чита се ознака ковнице.

6. Рим, новац једног од владара из друге половине IV века – AE; 15,5x13 мм; 1,80 г.
Иnv. бр. 2795.

Ав. Нечитак. Глава цара надесно.

Рв. ŠGLORIA RO-MANORVM.Č Цар стоји, у левој руци држи лабарум, лево заробљеник на колени
ма.

Одсечак је оштећен и не чита се ознака ковнице.

7. Рим, новац једног од владара из друге половине IV века – AE; 13 мм; 1,30 г.
Иnv. бр. 2796.

8. Рим, новац једног од владара из друге половине IV века – AE; 14 мм; 1,50 г.
Иnv. бр. 2797.

9. Рим, новац једног од владара из друге половине IV века – AE; 0,40 г.
Инв. бр. 2794.

НАЛАЗ ИЗ КУЛТУРНОГ СЛОЈА

1. Трајан (98–117) – квадранс; 15 мм; 1,90 г. Инв. бр. 2798. Coh. II, 2, 139.
Ковница Рома.
Ав. [I]M[P] CAES NERVA TRAIAN [AVG].
Глава цара с ловоровим венцем, надесно.
Рв. [DARD]ANI[CI]. Персонификација Дарданије стоји налево, десном руком
држи класе жита, а левом придржава скут хаљине.
Номинали су наведени у скраћеном облику: Ac–ac, Ква–квадранс, Ант–антонинијан, Фол–фолис,
AE–aec 1, 2, 3 и 4 (Цент–центенионалис) за одговарајућа бронзана ковања владара IV века.

Табела 1. Каталог новца

Ред. бр.	ВЛАДАР	Номинал	Ковница	Каталог	Датовање	Гроб	Инв. бр.
1.	Av. IMP CAES NERVA TRAIAN AVG Rv. DARDANICI	Ква.	Рома	Coh. II. 2. бр. 139	98–117.	–	H 2798
2.	Av. AVRELIVS CAESAR AVG PII F Rv. HONOS / TR POT II COS II S C	Ac	Рома	RIC III 1271b	147–148.	12	H 2774
3.	Av. VIRTVS PROBI AVG Rv. MARTI PACIF	Ант.	I QXXI	RIC V/2, 508	281.	11	H 2767
4.	Av. IMP C M AVR PROBVS PF AVG Rv. VIRTVS PROBI AVG	Ант.	XXIVI	RIC V/2, 821	278.	11	H 2768
5.	Av. IMP C M AVR PROBVS PF AVG Rv. VIRTVS PROBI AVG	Ант.	V XX[I]	RIC V/2, 810	280.	11	H 2769
6.	Av. IMP DIOCLETIANVS AVG Rv. IOVI CONSERVAT AVGG	Ант.	XXX	RIC V/2, 161	–	11	H 2771
7.	Av. IMP C C VAL DIOCLETIANVS PF AVG Rv. CONCORDIA MILITVM	Ант.	B XXXI	RIC V/1 256–258	293–294.	11	H 2772
8.	Av. IMP DIOCLETIANVS PF AVG Rv. GENIO POPVLI ROMANI	Фол.	I A XXI SIS	RIC VI 115	294–305.	11	H 2770
9.	Av. FL VAL CONSTANTIVS NOB CAES Rv. GENIO POPVLI ROMANI	Фол.	S ()	–	294.	11	H 2773
10.	Av. CONSTANTINVS AVG R.v. GLORIA EXERCITVS (2)	AE 3	SMHB	RIC 111	330–333.	11	H 2764
11.	Av. CONSTANTINVS PF AVG Rv. GLORIA EXERCITVS (2)	AE 3	CONSA	LRBC I, 1010	330–335.	1	H 2709
12.	Av. CONSTANTINVS PF AVG Rv. GLORIA EXERCITVS (2)	AE 3	SMTSA	LRBC I, 845	335–337	1	H 2710
13.	Av. DN CONSTANTINI MAX AVG Rv. GLORIA EXERCITVS (2)	AE 3	SMNG	LRBC I, 1116	330–335.	6	H 2726
14.	Av. IMP CONSTANTINVS PF AVG Rv. SOLI INVICTO COMITI	Фол.	(/)//(T) (?)	RIC VII,	–	10	H 2742
15.	Av. (IMP CONSTANT-INVS) PF AVG(?) Rv. GENIO POPVLI ROMANI	AE 3	THS (?)	–	–	10	H 2743
16.	Av. CONSTANTINVS PF AVG Rv. GLORIA EXERCITVS (2)	AE 3/4	()NA	–	330–335.	11	H 2758
17.	Av. CONSTANTINVS PF AVG Rv. BEATA TRANQVILLITAS / V0 / TIS / XX	AE 3	(/P) PLG	–	–	11	H 2765

Ред. бр.	ВЛАДАР	Номинал	Ковница	Каталог	Датовање	Гроб	Инв. бр.
18.	Av. CONSTANTINVS IVN NOB C Rv. GLORIA EXERCITVS (2)	AE 3/4	SMTSB	LRBC I, 836	330–335.	6	H 2731
19.	Av. CONSTANTIVS AVG Rv. GLOR(IA E)XE(RCI)TVS (1)	AE 4	SMANA	LRBC I,1381	337–341.	1	H 2708
20.	Av. (CONSTANT)IVS (PF AVG) Rv. (VICTORIAE DD) AVGG Q (NN)	AE 4	SMTSA	LRBC I, 862–4	341–346.	6	H 2728
21.	Av. DN CO(NSTAN)TIVS P(F) AVG Rv. (FEL TEMP REPARATIO)	AE 3	TESA	LRBC II, 1641	346–350.	13	H 2776
22.	Av. DN CONSTA(NTIVS PF AVG) Rv. VOT/XX/MVLT/XXX	AE 4	SMNA	RIC VIII, none	347–348	14	H 2791
23.	Av. FL IVL CONSTANT(IVS N)OB C Rv. GLORIA EXERCITVS (1)	AE 4	—	RIC VII,263	337.	6	H 2727
24.	Av. (FL) IVL CONSTANTIVS NOB C Rv. GLORIA EXERCITVS (1)	AE 3/4	CM()	—	330–335.	11	H 2748
25.	Av. (FL IVL CONSTANTIVS NOB C) Rv. (GLORIA EXERCITVS) (1)	AE 3/4	—	—	330–335.	11	H 2754
26.	Av. FL IVL CONSTANTIVS NOB C Rv. GLORIA EXERCITVS (1)	AE 3/4	—	—	330–335.	11	H 2759
27.	Av. (FL) IVL (CONSTANTIVS) (OB C) Rv. (GLORIA RO)M(ANORVM)	AE 3	—	—	324–337.	13	H 2779
28.	Av. CONSTANTIVS PF AVG Rv. (GLORIA EXER)CITVS (1)	AE 4	—	—	335–337.	11	H 2747
29.	Av. (CONSTANTIVS PF AVG) Rv. GLORIA E(XERC)ITVS (1)	AE 4	CONS	LRBC I, 1043	335–337.	11	H 2753
30.	Av. CONSTANT(IVS PF AVG) Rv. VICTORIAE DD AVGG Q NN	AE 4	SMTS	LRBC I, 859	341–346.	11	H 2757
31.	Av. CONSTANTIVS (PF AVG) Rv. (GLORIA EXERCITVS) (1)	AE 4	—	—	335–337.	11	H 2766
32.	Av. CONS(TAN)TIVS AVG Rv. (GLOR)IA EXERC(ITVS) (1)	AE 4	SMANC	LRBC I, 1381	337–341.	12	H 2775
33.	Av. (DN CO)NSTAN(TIVS PF AVG) Rv. (FEL TEMP RE)PARATIO	Cen		—	351–354.	13	H 2778
34.	Av. DN CONSTANTIVS PF AVG Rv. FEL TEMP REPARATIO	AE 1/2 Cent.	—	—	—	13	H 2781
35.	Av. (DN) CONSTANTIVS PF AVG Rv. GLORIA ROMANORVM	Цент.	—	—	—	13	H 2786
36.	Av. (DN CONSTAN)TIVS AVG Rv. VOT/XX/MVLT/XXX	AE 4	—	—	346–348.	14	H 2789
37.	Av. DN CONSTANTIVS PF AVG Rv. (GL)O(RIA EXERCITVS) (1)	Цент.	—	—	335–337.	11	H 2744
38.	Av. DN CO(NSTANTIVS PF AVG) Rv. (GLORIA EXERCITVS) (1)	AE 4	SM()	—	335–337.	11	H 2752
39.	Av. C(ONSTAN)S PF (AVG) Rv. VICTORIAE (DD AVGG Q NN)	AE 4	•SMTS	RIC VIII, 100	347–348.	6	H 2730
40.	Av. CONSTANS PF AVG Rv. VICTORIAE DD AVGG Q NN	AE 4	—	LRBC I, 698	341–346.	1	H 2713
41.	Av. CONS(T)ANS PF AVG Rv. VICTORIAE DD AVGG Q NN	AE 4	S()	—	346–348.	11	H 2750
42.	Av. CO(NSTANS PF AVG) Rv. GLOR(IA EXERCITVS) (1)	AE 4	CM()	—	335–337.	6	H 2725
43.	Av. CONSTANS PF AVG Rv. GLORIA EXERCITVS (1)	AE 4	—	—	335–337.	11	H 2760
44.	Av. (DN) CON(STANS PF AVG) Rv. VOT/X(X)/MVLT/XXX	AE 4	SMKS	RIC VIII, 51	347–348.	14	H 2793
45.	Av. (DN) CON(STANS PF AVG) Rv. (FEL TEMP REPARATIO)	AE 1/2 Цент.	—	—	—	13	H 2777

Ред. бр.	ВЛАДАР	Номинал	Ковница	Каталог	Датовање	Гроб	Инв. бр.
46.	Av. CONSTAN(S) PF AVG Rv. GLOR(IA EXERCITVS) (1)	AE 4	DSIS	LRBC I, 750	337–341.	1	H 2707
47.	Av. CONSTAN(S) P(F A)VG Rv. (VICT)ORIAE DD (AVGG Q NN)	AE 4	—	LRBC I, 698	341–346.	1	H 2703
48.	Av. (DN CONSTANTI)NVS P T AVGG Rv. VN — MR	AE 4	SMALB	LRBC I, 1473	346–348.	6	H 2729
49.	Av. DN CONSTANTINVS P T AVGG Rv. /	AE 4		—	337–341.	14	H 2790
50.	Av. (VRB)S (ROMA) Rv. /	AE 3	FSIS	—	330–341.	11	H 2756
51.	Av. VRBS ROM(A) Rv. /	AE 3/4	SMTSD	LRBC I, 838/852	330–335.	1	H 2704
52.	Av. (VRBS ROMA) Rv. /	AE 3/4	—	—	330–341.	1	H 2711
53.	Av. CONST(ANTIN)OPOLIS Rv. /	AE 3/4	CONS	—	330–341.	7	H 2733
54.	Av. CONSTANTINO(P)OLIS Rv. /	AE 4	•SMTS•	LRBC I, 839/853	330–335.	11	H 2751
55.	Av. (CON)S(TANT)INOPOLIS Rv. /	AE 3/4	SMTS	LRBC I, 839/853	330–335.	1	H 2706
56.	Av. C(ONSTANTINOPOLIS) Rv. /	AE 3/4	—	—	330–341.	1	H 2712
57.	Av. DN VALENTINIANVS PF AVG Rv. (SECVRITAS) REIP(VBLICA)E	AE3	•DSISC	RIC IX, 146	364–375.	8	H 2740
58.	Av. DN VALENS (PF AVG) Rv. [SECVRITAS] – REI PVBLICAE	AE3	TESA	LRBC II, 1706	346–367.	11	H 2734
59.	Av. (DN VALENS PF) AVG Rv. GLORIA ROMANORVM	AE3	—	—	364–375.	8	H 2738
60.	Av. DN VALENS PF AVG Rv. RESTITVTOR REIP	AE3	TESA	LRBC II, 1703	364–367.	8	H 2741
61.	Av. Нечитак Rv. (GLORIA EXER)CITVS (1)	AE	•TES•	—	—	11	H 2761
62.	Av. DN CONSTAN() Rv. (GLORIA) EXER(CITVS) (1)	AE 4	—	—	335–337.	11	H 2762
63.	Av. Нечитак Rv. (GLOR)IA EX(ERCITVS) (1)	AE	—	—	—	11	H 2763
64.	Av. Нечитак Rv. FEL TEMP (REPARATIO)	AE 4	—	—	354–361.	2	H 2718
65.	Av. DN CO(CONSTAN) Rv. Нечитак	AE	—	—	—	2	H 2717
66.	Av. (CONSTANS PF AVG) (?) Rv. (GL)ORIA EX(ERC)ITVS (1)	AE 4	DCSIC	LRBC I,769	337–341.	1	H 2705
67.	Av. Нечитак Rv. GLORIA EXERCITVS (2)	AE	—	—	—	1	H 2714
68.	Av. Нечитак Rv. (GL)OR(IA EXERCITVS) (2)	AE	—	—	—	11	H 2745
69.	Av. Нечитак Rv. GLORIA EXERCITVS (2)	AE	DSIS	—	—	11	H 2746
70.	Av. Нечитак Rv. (GLORIA EXERCITVS) (1)	AE	—	—	—	11	H 2749
71.	Av. Нечитак Rv. GLORIA EXERCITVS (1)	AE	—	—	—	11	H 2755
72.	Av. DN CONST(AN) Rv. Нечитак	AE	—	—	—	13	H 2785
73.	Av. Нечитак Rv. Нечитак	AE	—	—	—	8	H 2736

Ред. бр.	ВЛАДАР	Номинал	Ковница	Каталог	Датовање	Гроб	Инв. бр.
74.	Av. Нечитак Rv. ()СТ()	AE	() С()	—	—	13	H 2780
75.	Av. Нечитак Rv. Нечитак	AE	—	—	—	13	H 2782
76.	Av. Нечитак Rv. Нечитак	AE	—	—	—	13	H 2783
77.	Av. Нечитак Rv. Нечитак	AE	—	—	—	13	H 2784
78.	Av. Нечитак Rv. Нечитак	AE	—	—	—	13	H 2787
79.	Av. Нечитак Rv. Нечитак	AE	—	—	—	13	H 2788
80.	Av. Нечитак Rv. Нечитак	AE	—	—	—	14	H 2792
81.	Av. Нечитак Rv. (GLORIA ROMANORVM)	AE	—	—	—	14	H 2795
82.	Av. Нечитак Rv. Нечитак	AE	—	—	—	14	H 2797
83.	Av. Нечитак Rv. Нечитак	AE	—	—	—	14	H 2796
84.	Av. Нечитак Rv. Нечитак	AE	—	—	—	7	H 2732
85.	Av. (DN CONSTANS PF AVG) (?) Рв. (FEL TEMP REPARATIO)	AE	Цент.	—	348–350.	8	H 2739
86.	Av. Фрагментован Rv. Фрагментован	AE	—	—	—	2	H 2715
87.	Av. Фрагментован Rv. Фрагментован	AE	—	—	—	2	H 2716
88.	Av. Фрагментован Rv. Фрагментован	AE	—	—	—	2	H 2719
89.	Av. Фрагментован Rv. Фрагментован	AE	—	—	—	2	H 2720
90.	Av. Фрагментован Rv. Фрагментован	AE	—	—	—	2	H 2721
91.	Av. Фрагментован Rv. Фрагментован	AE	—	—	—	8	H 2735
92.	Av. Фрагментован Rv. Фрагментован	AE	—	—	—	8	H 2737
93.	Av. Фрагментован Rv. Фрагментован	AE	—	—	—	14	H 2794

Табела 2. Новац по месту налаза

Гроб	Император	Ковница	Време ковања	Број примерака
1	Konstantinopolis	Thessalonica	330–335.	1
1	Konstantinopolis	Constantinopolis	330–341.	1
1	VRBS ROMA	Thessalonica	330–335.	1
1	Constantinus I	Constantinopolis	330–335.	1
1	Constantinus I	Thessalonica	335–337.	1

Гроб	Император	Ковница	Време ковања	Број примерака
1	Constantius II	Antiochia	337–341.	1
1	Constans	Siscia	337–341.	2
1	Constans	—	341–346.	1
1	Constans	—	Нечитак	1
1	VRBS ROMA	—	330–341.	1
1	Нечитак	—	4. век	1
2	Нечитак	—	4. век	7
6	Constantinus I	Nicomedia	330–335.	1
6	Constantinus II	Thessalonica	330–335.	1
6	Constantius II	Siscia	337.	1
6	Constantius II	Thessalonica	341–346.	1
6	Constans	Thessalonica	347–348.	1
6	Constans	—	335–337.	1
6	Комеморативно ковање	Alexandria	346–348.	1
7	Константинополис	Constantinopolis	330–341.	1
7	Valens	Thessalonica	364–367.	1
7	Нечитак	—	4. век	1
8	Constans	—	348–350.	1
8	Valentinianus I	Siscia	364–375.	1
8	Valens	Thessalonica	364–367.	1
8	Valens	—	364–375.	1
8	Нечитак	—	4. век	3
10	Constantinus I	Ticinum	Нечитак	1
10	Constantinus I (?)	Thessalonica (?)	Нечитак	1
11	Probus	Siscia	278.	1
11	Probus	Siscia	280.	1
11	Probus	Ticinum	281.	1
11	Diocletianus	Siscia	293–294.	1
11	Diocletianus	Siscia	305.	1
11	Diocletianus	Roma	Нечитак	1
11	Constantius I	—	294.	1
11	Constantinus I	Lyon	321.	1
11	Constantinus I	Heracleia	330–333.	
11	Constantinus I	—	330–335.	1
11	Constantius II	Constantinopolis	335–337.	1
11	Constantius II	Thessalonica	341–346.	1
11	Constantius II	—	330–337.	7
11	Constans	—	Нечитак	1
11	Constans	—	346–348.	1

Гроб	Император	Ковница	Време ковања	Број примерака
11	VRBS ROMA	Siscia	330–341.	1
11	Константинополис	Thessalonica	330–335.	1
11	Нечитак	Siscia, –	Нечитак	7
12	Marcus Aurelius	Roma	147–148.	1
12	Constantius II	Antiochia	337–341.	1
13	Constantius II	–	324–327.	1
13	Constantius II	Thessalonica	346–350.	1
13	Constantius II	Siscia	Нечитак	1
13	Constantius II	–	Нечитак	2
13	Constans	–	Нечитак	2
13	Нечитак	–	Нечитак	6
14	Комеморативно ковање	Constantinopolis	337–341.	1
14	Constantius II	Nicomedia	347–348.	1
14	Constantius II	–	346–348.	1
14	Constans	Cyzicus	347–348.	1
14	Нечитак	–	Нечитак	5
Кул. слој	Traianus	Roma	Нечитак	1
			Укупно:	93 комада

Табела 3. Хронолошки распон новца

Гроб	Император	Ковница	Време ковања	Број примерака
Кул. слој	Traianus	Roma	98–117.	1
12	Marcus Aurelius	Roma	147–148.	1
12	Constancius II	Antiochia	337–341.	1
11	Probus	Ticinum	281.	3
11	Diocletianus	Siscia	293–294.	1
11	Diocletianus	Siscia	305.	1
11	Diocletianus	Roma	–	1
11	Constantius I	–	305.	1
11	Constantinus I	Lyon	321.	1
11	Constantinus I	Heracleia	330–333	1
11	Константинополис	Thessalonica	330–335.	1
11	Constantius II	Constantinopolis	335–337.	1
11	Constantius II	Thessalonica	341–346.	1
11	Constantius II	–	330–337.	7
11	Constans	–	–	1
11	Constans	–	346–348.	1
11	Urbs Roma	Siscia	330–341	1

Гроб	Император	Ковница	Време ковања	Број примерака
Кул. слој	Traianus	Roma	98–117.	1
11	Нечитак	Siscia	—	1
11	Нечитак	Нечитак	—	6
1	Константинополис	Thessalonica	330–335.	1
1	Константинополис	Constantinopolis	330–341.	1
1	Urbs Roma	Thessalonika	330–335.	1
1	Constantinus I	Constantinopolis	330–335.	1
1	Constantinus I	Thessalonica	335–337.	1
1	Constantius II	Antiochia	337–341.	1
1	Constans	Siscia	337–341.	2
1	Constans	—	341–346.	1
1	Constans	—	341–346.	1
1	Urbs Roma	Constantinopolis	330–341.	1
1	Нечитак	—	4. век	1
13	Constantius II	—	324–327.	1
13	Constantius II	Thessalonica	346–350.	1
13	Constantius II	Siscia	—	1
13	Constans	—	—	2
13	Нечитак	—	—	6
6	Constantinus I	Nicomedia	330–335.	1
6	Constantinus II	Thessalonica	330–335.	1
6	Constantius II	Thessalonica	341–346.	1
6	Constantius II	Siscia	337.	1
6	Constans	Thessalonica	347–348.	1
6	Constans	—	347–348.	1
6	Комеморативно ковање	Alexandria	346–348.	1
14	Constantius II	Nicomedia	347–348.	1
14	Constantius II	—	346–348.	1
14	Constans	Cyzicus	347–348.	1
14	Комеморативно ковање	Constantinopolis	337–341.	1
14	Нечитак	—	4. век	5
8	Valentinianus	Siscia	364–375.	1
8	Valens	Thessalonica	364–367.	1
8	Valens	—	364–375.	1
8	Нечитак	—	4. век	4

Гроб	Император	Ковница	Време ковања	Број примерака
7	Константинополис	Constantinopolis	330–341.	1
7	Valens	Thessalonica	364–367.	1
7	Нечитак	—	4. век	1
10	Constantinus I	Ticinum	—	1
10	Constantinus I (?)	Thessalonica	—	1
2	Нечитак	—	4. век	7
			Укупно:	93 комада

Табела 4. Реверси на новцу

Реверси	Император	Укупно
GLORIA EXERCITVS	Constantinus I, Constantinus II, Constantius II, Constans	29
VICTORIA DD AVGG Q NN	Constantius II, Constans	6
FEL TEMP REPARATIO	Constantius II, Constans	5
VOT / XX / MVLT / XXX	Constantius II, Constans	3
GLORIA ROMANORVM	Constantius II, Valens,	3
SOLI INVICTO COMITI	Constantinus I	1
VIRTVS PROBI AVG	Probus	2
GENIO POPVLI ROMANI	Diocletianus, Constantius I, Constantinus I	3
VN – MR	Constantius II, Constans	1
SECVRITAS REI PVBLICAE	Valentinianus I, Valens	2
RESTITVTOR REIP	Valens	1
BEATA TRANQVILLITAS	Constantinus I	1
MARTI PACIF	Probus	1
IOVI CONSERVAT AVGG	Diocletianus	1
CONCORDIA MILITVM	Diocletianus	1
HONOS – TR POT II COS II S C	Marcus Aurelius	1
DARDANICI	Trajanus	1
Нечитки примерци	—	31
	Укупно:	62

Табела 5. Број комада по владарима и ковница

	Alex	Anti	Const	Cyzi	Hera	Lyon	Nico	Roma	Siscia	Thess	Tici	?
Traianus								1				
M. Aurelius								1				
Probus									2		1	
Diocletianus								1	2			
Constantius I												1
Constantinus I			1		1	1	1			1		3
Constantinus II										1		
Комеморативно	1		1									
Constantius II		2	1				1		1	5		10
Constans				1					2	1		8
Konstantinopolis			2							2		
Urbs Roma									1	1		1
Valentinianus I									1			
Valens										2		1
?										2		28

ЛИТЕРАТУРА

Богосављевић, В., „Ланиште код Баљевца, касноантичка некропола”, *Рашка баштина 3*, Краљево 1988, 15–34.

Богосављевић–Петровић В., „Археолошка ископавања на подручју Рашке”, *Рашка 36–3.7.2001*, 207–216.

Богосављевић–Петровић В., „Структура античког становништва у долини Ибра”, у: *Раг Драгослава Срејовића на истраживању античке археологије*, Крагујевац 2003, 191–209.

Bruun, P. M., *The Roman Imperial Coinage*, vol. VII, London 1966.

Душанић С., „Организација римског рударства у Норику, Панонији, Далмацији и Горњој Мезији”, *Историјски гласник 1–2*, Београд 1980, 7–55.

Душанић С., „Ковање новца у рудничким дистриктима римског Илирика”, у: *Радионице о ковнице сребра, Акта научног скупа одржаног од 15. до 18. новембра 1994. године у Народном музеју у Београду*, Народни музеј Београд 1995, 131–144.

Dautova-Ruševljanić, V., *Kasnoantička nekropola kod Svilosa u Sremu*, Novi Sad 2003.

Cohen, H., *Description historique des monnaies frappées sous l'Empire romain, communément appellées Medailles imperiales*, vol. II, Paris 1880–1892.

Hill, P. V., Kent J. P. C., *Late Roman Bronze Coinage*, Part I: *The Bronze Coinage of the House of Constantine A.D. 324–346*, London 1965.

Carson, R. A. G., Kent, J. P. C., *Late Bronze Coinage*, Part II: *Roman Imperial Coinage of the Later Empire A. D. 346–489*, London 1965.

Kent, J. P. C., *Roman Imperial Coinage*, vol. VIII, London 1981.

Pearce, J. W. E., *Roman Imperial Coinage*, vol. IX, London 1952.

Vasić M., *Nalazi rimskog bronzanog novca IV i V veka iz municipuma Horreum Margi*, Beograd 1990.

Webb, P. H., Mattingly H., Sydenham, E. A., *The Roman Imperial Coinage*, vol. V/2, London 1933.

Webb, P., *The Roman Imperial Coinage*, vol. V/2, London 1968.

Sladjana Spasic,
FINDS OF COINS
IN THE ANTIQUE NECROPOLIS LANISTE NEAR BALJEVAC

Summary

During the excavation by probing on the antique necropolis Laniste near Baljevac done in the organization of the National Museum Kraljevo in 2001-2, 14 tombs were found. Ten tombs had a contribution in coins which ranged from two to thirty specimens. The total of 93 pieces of bronze and copper coins was found in a much damaged state. The coins were destroyed mostly due to the aggressive soil. All 93 pieces were catalogually processed, 52 of them were not possible to be determined according to their mints, and 28 of them are completely illegible and damaged. The coins date from the central (Siscia, Salonika) and eastern mints (Constantinople, Alexandria, Nicomedia, Kizik). The most frequent legends on these coins are: GLORIA EXERCITVS with one (21) and two standards (8), VICTORIAE DD AVGG Q NN (6), FEL TEMP REPARATIO (5), GLORIA ROMANORVM (3), GENIO POPVLI ROMANI (3), VOT / XX/ MVLT / XXX (3). The other legends are present on one or two specimens.

In tomb 1, the money of Constantine I, Constantius II, Constans, Constantinople and Urbs Roma, minted in the period 330-346, was found. Seven specimens from tomb 2 are illegible and probably belong to the IV century. In tomb 6, the money of Constantine I, Constantine II, Constantius II and commemorative coins, minted in the period 330-348, were found. In tomb 7, the money of Constantinople type and Valens's coins, minted from 330 to 367, were found as well as illegible coins from the IV century. Tomb 8 was dated by the money of Constans, Valentinian I and Valens, minted in the period 348-375, as well as by illegible coins of the IV century. Tomb 10 was dated by a find of two illegible specimens of bronze coins of Constantine I. In tomb 11, the coins of Probus, Diocletian, Constantius I, Constantine I, Constantius II, Constans, Constantinople and Urbs Roma, minted in the period 278-348, were found. Tomb 12 was dated by the coins of Marcus Aurelius (147-148) and Constantius II (337-341). In tomb 13, the coins of Constantius II and Constans, minted in the period 324-350, were found. In tomb 14, the coins of Constantius II, Constans and commemorative coins, minted in the period 337-348, were found as well as five illegible pieces from the IV century. After devastation of the locality, an illegible quadrans specimen from the time of Trajan's rule was found.

The most numerous specimens are those originating from the time of the rule of Constantine I the Great and his sons (Constantius II and Constans). The earliest ones are a Trajan's quadrans and an aes coin of Marcus Aurelius, and the youngest specimens date from the period when Valentinian and Valens ruled. Burying in this necropolis was carried out in the period from the II century until the end of the IV century.

